

GEWOON JEZELF ZIJN

Overwegingen voor beginners

In veel plaatsen in Nederland zijn, in navolging van wat destijds in een paar grote steden begon, inloopcentra, aanloophuizen, aandachtscentra – of hoe ze verder mogen heten – van de grond gekomen. In allerlei andere steden en dorpen is de gedachte gegroeid om ook iets te gaan beginnen. Iets te gaan beginnen, maar wat en met welk doel?

Een ding moet in ieder geval vaststaan: in een inloophuis moet ieder die daar binnengaat, zichzelf kunnen zijn. Want die plekken zijn er in onze samenleving te weinig.

Heel vroeger kon je overal gewoon de kerken binnenlopen om even op adem te komen, om even een moment voor jezelf te hebben en ook om even je gedachten te bepalen bij de ellende van de wereld dichtbij en ver weg. In grote steden – vooral in het buitenland, maar ook hier en daar in eigen land – kan je dat ook vandaag nog meemaken. Mensen, al dan niet diep religieus, lopen een kerk binnen om de schoonheid van het gebouw te bewonderen, maar ook om ja, om wat?

Voor iedereen kan dat wat anders zijn.

Veel mensen zie je een knielbankje gebruiken om met de handen gevouwen of zomaar onder het hoofd in zichzelf te keren. Anderen zetten zich neer en rusten even uit, van de wandeling door de stad, van het inkopen doen, van lawaai en drukte, van? Weer anderen branden een kaars vanwege de pijn van een gedoofde liefde, tegen een sluimerende ziekte, die zich begint te openbaren, voor een vriendschap, die onder spanning staat.

Als je *iets* wilt gaan beginnen, zou je er dus aan kunnen gaan werken om een plaatselijke kerk, die zich daarvoor leent, open te stellen, zodat mensen wat meer tot zichzelf kunnen komen. In ieder geval zou de opzet van een inloophuis ook een goed idee kunnen zijn.

Gewoon een plekje

Sinds er mensen zijn, hebben mensen mensen nodig. Je wordt pas mens in relatie tot anderen. In onze tijd, waarin zo grote nadruk wordt gelegd op het individu en sociale verbanden hun betekenis aan het verliezen zijn, zie je een nieuw verlangen naar menselijk contact ontstaan. De wereld waarin wij lven is zo hard, zo verzakelijkt, dat mensen daar maar al te vaak aan kapot gaan of dreigen te gaan.

En daarom is een plekje waar je je veilig voelt, waar je je verhaal kwijt kan, waar iemand tijd heeft om naar jouw verhaal te luisteren, iets heel bijzonders. Heel belangrijk is het om zulke plekjes te realiseren. Voor mensen om je heen en ook voor jezelf.

Een in- en aanloophuis is een mogelijkheid om aan dat verlangen de ruimte te geven.

Voor welke doelgroep

Wanneer je met de plannen voor zo'n huis begint, doe je er goed aan om je af te vragen voor wie je er wilt zijn. Voor zielige mensen? Voor mensen die op de een of andere manier in het circuit of circus van de sociale en medische voorzieningen zijn stukgelopen? Zij hebben er zeker behoefte aan hun verhaal te vertellen en echte aandacht te ontvangen.

Maar wees eens eerlijk, wie in onze samenleving heeft daar geen behoefte aan?

Een inloophuis is dus niet alleen waardevol voor mensen in het centrum van een grote stad, die er anoniem binnen kunnen lopen om een beetje op verhaal te komen. Nee, ook in de dorpsituatie of in een nieuwbouwwijk van een grote plaats, kan het heel zinvol zijn om ergens in een zich daartoe lenend huis of in een bestaand kerkelijk gebouw een open huis te realiseren.

Gewoon open voor iedereen, die daar zin in heeft, jezelf inclusief.

Gewoon gezellig, gewoon plezierig, gewoon fijn om even binnen te lopen, een kopje koffie te drinken, een praatje te maken.

De ene keer heb je meer behoefte aan een kniebank om even tot jezelf te komen – tenminste zo gaat het mij – maar een andere keer is het gewoon leuk om mensen te ontmoeten, bekende en onbekende. Dan is het fijn, dat er zo'n inloophuis is. Zinvol toch?

Maar wel open voor iedereen en zo, dat iedereen er zich prettig voelt. Zeker, wanneer je er voor zou kiezen om van een bestaande kerkelijke ruimte gebruik te maken, moet je daar extra goed op letten. Want dan ligt er al een drempel. Niet iedereen gaat zomaar een kerk binnen, ook niet voor alleen een kopje koffie.

Weet waaraan je begint

Het gebeurt nogal eens dat commissies beginnen met heel hoogdravende doelstellingen te formuleren. Goed bedoeld natuurlijk en prachtig klinkend. Maar hoe realiseer je die? Het is verstandiger je doelen wat beperkter te houden. Maar ook dan is het nog uitkijken geblazen. Een voorbeeld: 'Wij willen ons in de plaatselijke situatie inzetten voor mensen, die aan de verkeerde kant van de samenleving terecht zijn gekomen.' Natuurlijk is er niets negatiefs te zeggen van die doelstelling. Er zijn helaas mensen die in de hoek zitten, waar de slagen vallen en die het scherpst ervaren dat ook in Nederland een tweedeling is ontstaan tussen armen, die steeds armer worden en rijken die daarvan profiteren en steeds rijker worden.

Vanuit evangelische bewogenheid als kerkelijke gemeenschap proberen in contact te treden met mensen in de marge is uitstekend. Maar er zitten ook gevaarlijke kantjes aan. Wij zijn dan bezig om vanuit onze 'bevoorrechte' positie iets goeds te doen voor andere mensen, daar waar er structureel iets fout is in onze samenleving. Het moet toch onmogelijk zijn dat de tweedeling met onze steun door de politiek in Den Haag wordt bewerkstelligt?

Werken in een inloophuis doe je ook voor jezelf

Wanneer je er zelf een kick aan beleeft om een inloophuis op te zetten en er straks in te gaan werken, dan kun je er beter mee stoppen. Dat geldt trouwens voor alle vrijwilligerswerk.

Vroeger hadden heel wat mensen het idee, dat het van een enorme inzet getuigde, als ik iets in de kerk deed, waar je helemaal geen zin in had en voor eigen besef ook geen capaciteiten voor had, bijvoorbeeld ouderling worden. Dat was pas je ware.

Nou vergeet het maar, is mijn idee.

In vrijwilligerswerk geef je veel van jezelf, maar je krijgt er ook ongelooflijk veel voor terug:

Contact met mensen

Waardering

Respect

Vriendschap en genegenheid

Het gevoel ergens bij te horen.

Daarom is het belangrijk om die ervaring aan zoveel mogelijk mensen te gunnen. Dus in brede kring, afhankelijk van de situatie zijn de bezoekers ook potentiële medewerkers.

Veel inloopplezier.

Wim van Til, coördinator Inloop Centra Beraad